

Pesti János szerk., *Baranya megye földrajzi nevei 1-2.*
Baranya Megyei Levéltár, Pécs 1982.

115. ZENGŐVÁRKONY

Zengővárkony: Várkony: -ba, -bu, -ba, -i [BC1, 5: Varkony BC4, 6. 8, SchQ 1—9: Várkony K2: ? Zengővárkony K8: Várkony K12: Várkony P: Várkony Hnt, Bt, MoFnT2: Zengővárkony] — T: 1677 ha/2914 kh — L: 604.

A török hódoltság alatt is lakott falu volt. Lakosságának többsége azóta is magyar. A 18. század közepétől kezdtek németek a faluba költözni. Számuk igen lassan növekedett, és nem emelkedett 150 fölé (20—25%). 1930-ban 485 magyar, 129 német és 1 horvát anyanyelvű lakosa volt; 1970-ben 510 magyar és 96 német élt itt. — P. sz. „Várkonynak első elnevezése volt *Kocsiá*, jelenlegi elnevezése szájhagyomány szerint e két magyar szóból ered: *Várj kan*. Mostani helyén nagyszerű erdő létezően abban vaddisznók nagy számmal tanyáztak, s ki-ki rontva a lakosok ültetvényeire... tetemes károkat okoztak. S egykor egyik lakos egy vad kanra rá lövén, s elhibázta, haragjában ekként fenyegette: *Várj kan! Várj kan!* és ekként lett a völgy *Várkony*-nak nevezve. Legelső lakói 1453 ik évben II ik Mohamed uralkodása alatt az üldözött menekültekből állott; — s hogy ez valószínű, mutatja a falu fölött lévő *gesztenyes erdő*, mellyet várkonyi lakosok ültettek; — a fák között most is találhatnak 5—600 évesek”. (Vö.: Illyés Gyula: Az eligazító c. megemlékezését Fülep Lajosról — Élet és Irodalom 1975. febr.)

Zengővárkony [1220 k./1323/1404: Varkun: Györffy 1:402.]. A Várkony hn. eredete vitatott. Talán a türk szóhasználat nyomán *Olagywuirai*-nak [többes sz.] nevezett avar néppel hozható kapcsolatba. Figyelmet érdemel az is, hogy „egy... kínai forrás a bizánci határhoz közel eső kaukázusi területen, i. sz. 600 után egy *Vuhun* (*orhun, *uarhun*) nevű tielű törzset említi, amelyben az uar-hun avarok töredékét láthatjuk”. (Czeglédy: NomVánd. 98.) A m. vár fn. származékaként való magyarázata kevésbé meggyőző. A megkulónbözött szerepű Zengő- előtag azzal kapcsolatba, hogy a falu a Zengő alján fekszik. (FNESZ. 648, 719.)

1. *Főszög, -re* [Arany János u és Zrínyi u] Fr. A templomtól É-ra lévő falurész. 2. *Fő utca* [Arany János u] 3. *Kúpus utca* [Zrínyi u] U. Szegényebb családok lakják, főleg bevándorlottak. 4. *Bognár-malom* É. A Bognár család vízimalma volt. A század elején még működött. 5. *Férfi Szabó-bánya* Kőfejtő. A múlt sz. vége óta fejtik a fővenykovet. Ebből épült a pécsváradi r. k. templom is. 6. *Vuhony-bánya* Kőfejtő. 7. *Nagy-malom* É. 1945-ig működő vízimalom volt Nagy Ferenc tulajdonában. 8. *Császár-malom* É. Nevét a volt tulajdonosról kapta. A század elejéig működött. 9. *Túró utca* U. A templomnál a patak túlsó oldalán ágazik ki a Fő utcából. 10. *Templom* É, Ref. templom, 1802-ben épült kőből a korábbi fatemplomok (1733 és 1750) helyén. 11. *Parókia* É. Ref. paplak. Itt lakott ref. lelkészként dr. Fülep Lajos művészettörténész 1927—1948-ig. Emlékét márványtábla őrzi. 12. *Templom-híd* Híd. 1964-ben épült. 13. *Főszög-gát* A Balászkúttól folyó patak É-i része. 14. *Ásógát* Vf. A patak D-i része. 15. *Bévérdi-bánya* Kőfejtő. 16. *Hosszú köz* [Arany János u] U. A köz utolsó házának tulajdonosáról, Hosszú Sándorról nevezték el. 17. *Csuma-ház* É. Száviacs Milus betyár fokosának nyoma látszik a mestergerendán. Csumáék lányát szerette, de máshoz adták. A lakodalomban megjelent, fokosát a gerendába vágta. A násznép rálámadt, a pandurok agyonlőtték. A régi temető mellett, Csumáék földje végén temették el. 18. *Falu-dérek* [Arany János u, Ady Endre u, Kossuth Lajos u] Fr. A falu középső, az iskolától a templomig terjedő része. 19. *Kocsmahíd* Híd. A falu központja. Régen népszokás volt, hogy húsvétkor „templom” után a keresztgyűzők itt adták át a hímestojást, edességet a keresztgyűzőknek. 20. *Jelző-ozlop*. Ozlop. Lőgyakorlatok idején erre húzzák fel a „Tilos” jelzést. Olyankor nem lehet a határ Ny-i részébe menni. 21. *Kocsmahügy: Oszman szurdok* [Ady

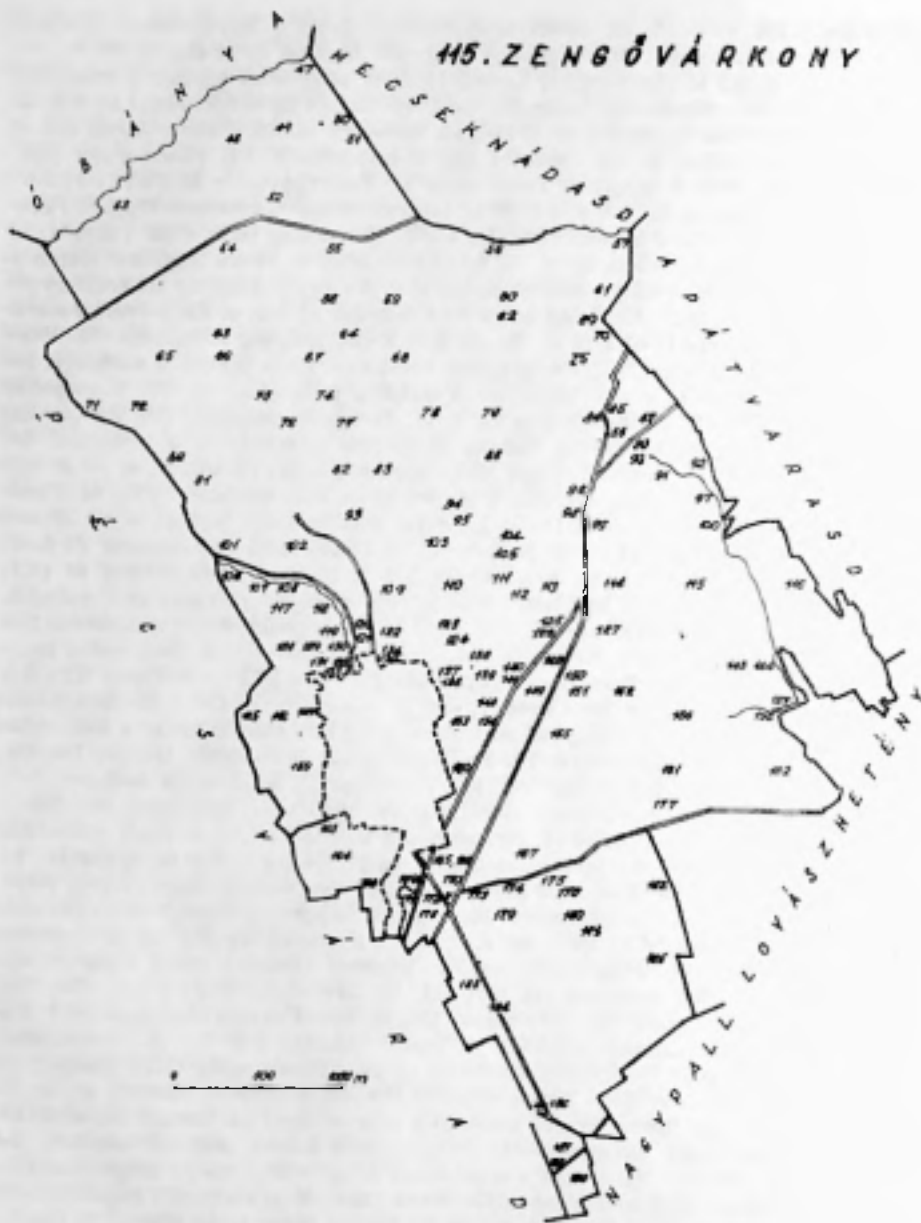
115. ZENGÖVÁRKÖNY
(BELTERÜLET)

Endre u] U. Az Oszman név a török idők emlékét őrzi. **22. Kösség-háza: Tanács-háza: Kocsma: Apák börtönya** É. Egy épület. Itt kapott helyet még a mozi is. **23. Hősök szobra** Szó. 1923-ban emelték az 1. világháborúban elesettek emlékére. Később a 2. világháborúban elesettek neve is rákerült. **24. Tüzoltószertár** É. **25. Ovoda: Pásztorház** É. Elnevezése az újabb és a régi rendeltetését jelöli. **26. Jägerház** É. Régen a Közalapítványi erdészek javadalmi lakása volt, ma az Erdőgazdaság erdészéé. **27. Új híd: Beton híd** Híd. 1934-ben építették, korábban nem volt híd a patak felett. **28. Kultúrház** É. 1942-ben építette a falu lakossága kevés állami támogatással. **29. Iskola** É. 1856-ban építette a ref. egyház. Ma csak alsótagozat működik. Itt kapott helyet a tanítói és az óvónői szolgálati lakás is. **30. Szabó köz: Temető út: Pécsváradi út [Kossuth Lajos u]** U. Szabó nevű családok laknak itt. **31. Sírház** É. Te. A község határában meghalt személyeket itt boncolták. **32. Régi temető-gödör** G, Vm. **33. Kösség szűrű** Fr. A múlt században gabonát csépeltek itt. **34. Bói** É. ÁFÉSZ-bolt; régen „Hanga Szövetkezet” volt. **35. Párt-iroda** É. **36. Kopa-malom** É. 1945-ig működő patakmalom, ma lakóépület. **37. Tejszarnok** É. 1926-ban épült, ma is tejbegyűjtő. **38. Kösség malma** É. Ebben a században már nem működött. **39. Harangláb** É. A r. kat.-ok építették. **40. Köröszte** Ke. **41. Tévesz istálló** É. **42. Köröszte** Ke. 1858-ban állították Michael Bohn és Anna Blum emlékére. **43. Piripál-malom** Ma. Piribauer nevű családé volt. Felülcsapó vízimalom volt. 1945-ig működött, később lebontották. **44. Malom-völgyi út** Ut. Földút a patakmalomok mentén Pécsváradig. Tehénfogással szivesen használták. **45. Mousz-malom** Ma. Nevét a tulajdonosáról kapta. 1930-ig működött, később gyapjúfonógépet hajtottak vele. 1945 után a tisz báromfinevelőnek használta. Néhány éve lebontották. **46. Knypli-malom** Ma. A tulajdonosáról nevezték el. Felülcsapó, búzaörlő malom volt. 1958-ban lebontották. **47. Réka-patak: Nádasdi-patak: Öreg-patak [P: Réka patak; V: MoFnT2: Öreg-patak Mt: Mecseknádasdi-Öreg (Halász)-patak]** V. Ez a patak választja el egymástól a nádasdi és a várkonyi határt. Nevét állítólag „Átulanék” ott meghalt és a folyó felé temetett Réka nevű kedvesétől vette. **48. [K2: Tisz Körös Gödre; Vm P: Tűz-köves; e]** **49. [K2: Kecse völgy; e Vm]** **50. [K2: Határ Gödör; e]** **51. [K2: Margo Terreni Episcopalis Possessionis Nádasd]** **52. Dóri út [Mt: Dóri út] Ut. 53. Réka-völgy [K8: Rékás völgy; e P: Réka; e MoFnT2: Réka-völgy]** Vö, e. — A. sz.: Attilának Réka nevű kedveséről kapta nevét. **54. Nagy-kecskehát [K2: Öreg Kecsehát; e K8: Öreg Kecsehát; e K9: Kecsehát; e P: Öreg kecske hát; e MoFnT2: Kecse-hát]** Hs, e. Nevét térszíni formájáról kapta. Régen közalapítványi erdő volt, ma az Áll. Erdőgazdaság tulajdona. **55. Vad-mocsola [K8: Vad Mocsola; e P: Vadmocsola; e] Hs, Gs, e**, melyben özekek is vannak. **56. Határ-dörömb [K2: Határ Döröm; e, Csoda delelő, Izzasztó part K8: Határ dörömb; e] Dh, e**. Nádasd és Várkony határa itt találkozik. **57. Varasdi-patak [MoFnT2: Varasdi-patak Mt: Varasdi-patak]** V. **58. Kis-kecskehát: Öreg-erdő [K2: Kiss Kecse hát; e P: Kis kecske hát; e Mt: Öreg-erdő]** Hs, e. **59. [K2: Tompa Völgy; e]** **60. Bogdán, -ba [K8: Bogdán völgy; e] Ho, e. 61. Nagy-Bogdán-gödör [K2: Bogdány Kut; F, Bogdány Gödre]** Hs, C, e. Forrás is van benne, mely átfolyik a nádasdi határba. **62. Kis-Bogdán-gödör [K2: Kis meredek ut Gödör P: Meredek ut; e] Hs, G, e. 63. Föven-tető [P: Fövenytető; e MoFnT2: Zörgető-oldal]** Hs, Fs, e. — A. sz.: E helyről szól az alábbi néma: „A várkonyi Fövenytetőn, Tüzel a kedves szeretőm. Láttam lángnak lobogását, Ritkán halmom gyöngé szavát.” **64. Ernő-gunyhó** Ho, e. Az erdészetnek volt itt fakunyhója. Az 1. világháború után a szerb ideiglenes határ itt húzódott: orháznak használták. Akkor leégett, a helye körül ma 5 tölgyfa áll. **65. Dóri-tető** Hs, e. Dóri László nevű erdészt az orvvadászok agyonlőtték, és itt temették el. **66.**

Grófnyugvás Itt, e. — A. sz. Nevét onnan kapta, hogy a Kecskéháton vadászó gróf e helyen állt lesben, ill. itt pihent meg. **67. Legény sirja** Ho, e. — A. sz.: A szerb megszállás idején Szegedi László 19 éves szigetvári legény a megszállt területen lakó menyasszonyát látogatta meg. Visszafelé az erdőn ment keresztül, és a szerb határőrök agyonlőtték. E helyen temették el. **68. Ferenc lakás** Ho, e. **69. Erdészet gunyhója** É. Az épületet ma is használják. **70. Fodor-gyöp** [K2: *Fodor gyep* K8: *Fodor gyep*; e. *Felső gyöp* P: *Fodorgyep*; e. MoFnT2: *Fodor-gyep* Mt: *Fodor-gyöp*] H, Fs, e. **71.** [K2: *Limiteo Regio Cameralis Oppidi Pécsváradi*] Határvonal. **72. Farkasordító** Ho, e. **73. Fias-tölgy** [K2: *Fias Tölgyfa*; G P: *Fias-tölgyfagödör*; e] Ho, G, e. — A. sz.: az 1848-as szabadságharc idején a falu lakossága ide menekült a betörő rációk elől. Az egyik asszony itt szült gyermekot. **74. Kőgarát** [K2: *Kis grád altja* P: *Kőgarád*; e] Ho, e. **75. Némót János-dörömb** [K8: *Uradalmi*; e] Dh, e. Ma az Áll. Erdőgazdaság tulajdona. **76. Várjai lénia** [K2: *Bocz utya*; ut] Út az erdőn keresztül. Ezen jártak a várkonyi legények gyalogosan Obányán keresztül Váraljára a lányokhoz. **77. Sion-gödör** [K2: *Disznó Gödör* P: *Siongödre*; e] G, e. **78. Tompa-kuti-gödör** [P: *Tompakút*; e] G, e. **79. Óreg-gunyhó** Do, e. Valaha fakunyhó is állt ezen a területen. **80. Szerelom-kut** [K2: *Pécsváradi völgy* K8: *Patakos gödör*; e] Vö, F, e. — A. sz.: Régen az egyik bábaasszony szerette a jágert, és ez volt találkahelyük. **81. Patakos, -ba** Ho, e. **82. Kősség-erdő** Ds, e. Ez a 126 kat. holdnyi terület is ma állami tulajdon. **83. Kősség-gunyhó: Új-gunyhó** É. A községerdő ritkításakor és faeladáskor a választmányi tagok használták. Ma is megvan. **84. Bolond út** [K2: *Nádudvari gyalog út*; út] Ut. Nádudra vezető régi országút szerpentines szakasza. **85. Elessz-híd** [P: *Ereszhidja dörömb*; e] Híd. A 2. világháborúban a németek felrobbantották. Később újra megépült. **86. Régi országút** Ut. A 6-os műút megépítése előtt ez vezetett Budapestre. **87. Bukvald, -ba** [K2: *Kis Gyep* K8: *Kis gyep* P: *Kisgyep*; e] Dt, e. **88. Csondor, -ba** [P: *Csondor*; e] Ds, l. **89. Bolond-úti völgyhid: Zengővárkonyi völgyhid** Híd. A völgy felett átívelő hidat a 6-os műút építésekor, 1951-ben letesítették. **90. Szénégető** [K2: *Szén égető Gödör*] Ds, Vö, l. bokros. Régen itt faszenet égettek. **91. Vasbánya B.** Az 1940-es években nyitották meg a bányát. A vasércet elszállították. 1945 után már nem működött. **92. Mészke-mencei erdő** Vö, e. **93. Rejcsur, -ba** S, l. régen sz. A múlt században a pécsvárdi huszárok ide jártak lovagolni, ezért "Reitschul"-nak nevezték. **94. Kecskés, -ba** Do, l. **95. Kecskési-gesztenyés** Do. gesztenyes, régen l. **96. Főső-nagy-hársja** Dt, fa. **97. Mészke-mence** Rom. Az 1. világháború után már nem működött. **98. Főső-Igaz** [K8: *Igaz*; sz K12: *Igaz* P: *Igaz*; sz] Dt, sz. E területen végzett ásátásokat az 1940-es években dr. Dombai János, a pécsi múzeum akkori igazgatója, 6000 éves sírokat tárt fel. **99. Jéri-mező** [K2: *Prata* K8: *Téri Mező*; sz K12: *Jéri mező* Mt: *Jéri-mező*] Ds, sz. **100. Varsádi cigányok** [K2: *Varsádi Völgy*] Vö, e. Cigányok laktak itt putrikban. Ma már falvakba költöztek. **101.** [K2: *Tilitaj part* P: *Tiliták dörömb*; e] **102. Tótok szőlő** [K2: *Szőlők*; szö K8: *Tótok szőlője*; szö K12: *Tótok szőlője* P: *Tótok szőlője*; szö] D, gy, sz. — P. sz. cseh husziták üldözése elől menekült morva atyafiak laktak itt, akik később beolvadtak vagy elmenekültek. A lakosok a helyet szőlővel ültették be. **103. Zuhatag-kut** Kut. Ásott kút a legelőben. A két világháború között kanalas, tekerős „zuhatag” gyártmányúra alakították. **104. Hajdutemető: Hajdutemetés** [K8: *Hajdutemetős* K12: *Hajdu-temetés* P: *Hajdu temető*; sz MoFnT2: *Hajdu-temetés* Mt: *Hajdu temetés*] D, sz, l. — A. sz. lakhattak itt régen, mert egy sírt tártak fel ezen a helyen. **105. Sántaerdő** Do, e. **106.** [K2: *Káposztás Gödör*] **107. Ihar-kut** [K2: *Ihar Kút*; F P: *Ihar forrás*; F] F. A szájhagyomány azt tartja, ha az Ihar-kút bőven adja vizét, akkor szűk esztendő lesz. **108. Főső-mocsolák** [K2:

H5. ZENGŐVÁRKONY

Tülitaj gödre] G. Kb. 10 kenderáztató gödör volt itt, amelyeket az Ihar-kút vize táplált. A század elején még működtek, ma csak a helyük látható. 109. *Közel-avas* [K8: *Közel a vas*; sz K12: *Közel a vas* P: *Közel-Avas*; e] Dt, l, régen sz. 110. *Csörge*, *-be*, *-re* [K8: *Csörge földi*; sz P: *Csörge földi*; sz] Do, sz. 111. *Terebis*, *-be* [K2: *Terebis Gődör*] Do, sz, régen szó is. 112. *Becő-féle sír* Do, sz, régen szó. Szőlőforgatáskor egy sírra bukkantak. Az ott talált leleteket Dombai János a Baranya megyei Múzeumban helyezte el. 113. *Lackó-föd* Dt, sz. 114. *Ásó-Igaz: Salamon*, *-ba* [K8: *Igaz*; sz K12: *Igaz* P: *Igaz*; sz Mt: *Salamon*] 115. *Darázsa*, *-ba* [K8: *Darázsa*; sz K12: *Darázsföld* P: *Darázsa*; sz Mt: *Darázs-föld*] Dt, Do, sz. 116. *Csöpögő*, *-be* [K8: *Csepegő*; sz K12: *Csepegő* P: *Csepegő*; sz] Dt, Do, sz. 117. *Hideg-ódal* [K2: *Partos föld agri deserti* K2: *Cserespart* P: *Cselerét*; r] Do, l. 118. *Bognár-rét* [MoFnT2: *Zengővárkonyi patak* Mt: *Patakos-völgy*] Vö, r. A Bognár családé volt régtől fogva. 119. *Kuruc-rét* Vö, r. Tulajdonosáról kapta nevét. 120. *Poszka-hej* Do, szó, gy, r. A Fülöp család lakott itt. Csűfnevek Poszka volt. 121. *Új ut* Ut. A falu északi részéből az erdőre fölvezető meredek kocsitűt. 122. *Kovács-kerítés* [K12: *Kovács kerítés*] Do, gy, szó, sz. 123. *Köz-möggye* [K12: *Közmöggye*] Fs, gy, szó, l. 124. *Köz-meggyei gesztenyés* Fs, gesztenyés. 125. *Antó-köz* D, gy, szó, l. gesztenyés. 126. *Lukács-kuta* F. 127. *Főső-lencsés* [K8: *Lencsés földék*; sz K12: *Lencsésföld* P: *Lencsés*; sz Mt: *Lencse-föld*] Ds, sz, régen szó. 128. *Sik*, *-ra* Fs, l. 129. *Főső-rét* [K12: *Felső rét*] Fs, r, l. 130. *Sűrű* [K12: *Felső rét*; r] Ho, mlen, bokros. 131. *Górica*, *-ra* [K2: *Szőlők*; szó P: *Góricza*; szőlőhegy] Fs, szó. — A. sz. ez a falu legszebb helye, mert gyönyörű kilátás nyílik a falura és az egész határra. Itt volt szőlője Császár János tanítónak is. 132. *Balázs-kút* [P: *Szt. Balázs* MoFnT2: *Balázs-kút* Mt: *Balázs-kút*] F. Igen bővizű forrás, a legnagyobb szárazságban sem apad ki. Ennek vize hajtotta a faluban a patak-malmokat. Ma a Vízügyi Igazgatóság tulajdona. Pécsvarad és Várkony vízellátására használják vizét. — A. sz. a forrásnál egy Bazileus nevű görög remete lakott, akik a törökök elől menekült el. Róla nevezték el a kutat. 133. *Mocsolák* Vk, G. Kenderáztató gödrök voltak 1920—1945 között. Ma már nincsenek meg. 134. *Cigány-lakás* Do, kaszáló. Régen cigányok laktak itt. Ma a gyerekek szánkópályája. 135. *Liliom-völgy* Vö, gy, szilvás. 136. *Nagy-árok* [K8: *Nagyárok* K12: *Nagyárok* P: *Nagyárok*; sz] Ds, sz, régen szó. Ez ma téesz tagok háztáji területe és a téesz majorja. 137. *Hogyós-kút* Kút. Vizét öntözésre használták. Kávéja hegyes, gúla alakú volt. 138. *Uraság-szérű* S, k. Régen itt csépeltek az uraság gabonáját. 139. *Téesz-major* Major. 140. *Dögtemető*; *Dögkut* G. 141. *Főső-Kócsid* [K8: *Felső Kócsid* K12: *Felső kócsid* P: *Kócsid szőlők* P: *Kócsid* MoFnT2: *Kócsid* Mt: *Kócsidi-völgy*] Vö, l, régen gy, szó. — A. sz. hajdanában falu volt. 142. *Kendör-föd* Vö, l, régen sz. 143. *Gyertyános*, *-ba* [K8: *Gyertyános* K12: *Gyertyános* P: *Gyertyános*; sz Mt: *Gyertyános*] D, sz, régen l, e. 144. *Hetényi-rét* [K12: *L. Hetény* P: *Hetényi rét*; r] D, r. 145. *Urasági gesztenyés* [K12: *Gesztényés*] Do, gesztenyés. A közalapítványi uradalomé volt. 146. *Gesztényés*, *-be* [K2: *Gesztényés* Mt: *Gesztényés*] Fs, Do, gesztenyés. Lukács napkor, okt. 18-án megrendezték a lukácsi gesztenyeszüreti búcsút. Másnap Pécsvaradra mentek a legények a *Leányvásárra*. Kedden ismét Várkonyban folytatódott a háromnapos bál, mulatság, ami több párnál rendszerint házassággal végződött. Nóta is van róla: „Megérött a fekete gesztenye, földre lehajlik a levele. Csalfa volt a kisangyalom szöme, másra kaesingatóit vele.” Ma már megszűnőben van ez a népszokás. 147. *Partos*, *-ba* Ho, gesztenyés. — A. sz. volt itt egy fa, melynek kerülete 6 bécsi öl volt. Egy másik fa arról volt nevezetes, hogy Szelim basa ebédelt alatta. — P. sz. „1796-ik évben volt egy fa, melynek kerületét az akkori lelkész megnéhvén, kerületébe 6 bécsi ölet tett. Még jelenleg is megvan egy fa,

fogyatkozott állapotban, mely alatt Szelim Basa egész tábori karával ebédelt".

148. Fősó-téglaház É. Téglaegető volt. **149. Gács-erdő** [MoFnT2: *Magyarórsi-dűlő* Mt: *Magyarórsi-dűlő*] Do, sz. l. **150. Ásó-kocsid** [K8: *Alsó kocsid* K12: *Alsó kocsid*] Do, sz. l. **151. Salamon-kut** [P: *Salamon forrás*; F] F. Azt tartják róla, hogy száraz esztendőben kellemes, tiszta, jó ízű hideg vízzel bővelkedik, de nedves esztendőben egészen kiapad. **152. Ásó-léncsés** [K8: *Lencsés föld* K12: *Lencsésföld*] Do, sz. régen szó. **153. Horgas**, -ba [K8: *Horgasföld*; sz K12: *Horgas* P: *Horgasföld*; sz] Fs, sz. **154. Gödör-föd** [K8: *Gödör föld*; sz K12: *Gödörföld*] Fs, sz. Középen É—D irányban kis mélyedés húzódik végig. **155. Monyorós**, -ba [K8: *Monyoros*; sz P: *Monyorós*; sz] Fs, sz. **156. Kovács-vögy**: *Salamon-vögy* [Mt: *Salamon-völgy*] Vö, l. **157. Csete-rét** Vö, r. **158. Róka-hegyi-patak** [MoFnT2: *Róka-hegyi-patak* Mt: *Róka-hegyi-patak*] Vt. **159. Csumika-gödör** G, gesztenyes, szilvás. **160. Ásó-téglaház** S, bozotos, mlen. A század elején téglaegető működött itt. **161. Vadvíz** [K8: *Vadvíz*; sz K12: *Vadvíz* P: *Vad víz*; sz] Fs, Ds, sz. **162. Kőrös-föd** [K8: *Kőrösföldi föld*; sz MoFnT2: *Kőrös-föld* Mt: *Kőrös-föld*] Fs, sz. **163. Temető**, -be: *Magyar-temető*: *Református-temető* Te. **164. Suncúr**, -ba [K8: *Suhonca*; sz K12: *Suhonca* P: *Suhonca*; sz] Dt, háztáji k. veteményes. Régen szó. **165. Beton út** Út. Az 1951-ben épült 6-os műút. **166. Siptér**, -be [K8: *Siptér*; sz K12: *Siptér* P: *Siptér*; sz] Do, k. háztáji. **167. Hosszú-jöd** [K8: *Monyoros*; sz Mt: *Hosszú-föld*] Fs, sz. **168. Kincses-diófa** Fa. Özv. id. Szép Jánosné: „Ipam és napam dolgoztak ott a földjükön. Egyszer egy törököt láttak, térképpel a kezében. A két gesztenyefa körül nézelődött, keresgélt valamit. Másnap, mikor ismét kimentek, egy gödröt találtak ott, melyből valami bograes félt vihetett el a török. Bizonyára kincs volt benne. A gödörbe diófát ültettek, de az hatvan év alatt sem tudott megnőni, csak senyved azóta ki". **169. Buzs-megálló** É. **170. Némöt-temető**: *Római katolikus-temető* Te. **171. Kómáló** [P: *Kómáló*; sz. l.] Do, l. bozotos. Régen alapba való követ fejtettek itt, de nem bizonyult jónak, mert egy évtized alatt szétmálott. **172. Vajoghányó** G. Régen itt vetették a vályogot építkezésekhez. 1945 után személtlerakónak használták. Azután a tsz feltöltötte; a gödör eltűnt. **173. Nagy-hársfa** Fa. Térképen is jelzett évszázados hársfa. Fontos tájékozódási pont. Innen indul ki a hetényi út, Budos hársfa, teának nem szodik virágját. **174. Hetényi út**: *Lovászhetényi út* Út. Két oldalán cseresznyefák. A felszabadulás előtt földút volt; mindkét oldalán eprefákka. **175. Kösségi kőbánya** [P: *Kőbánya*; l.] Ds, l. 1945 előtt még fejtettek itt követ. **176. Res-bánya** B. A Resch család tulajdonában volt ez a kőbánya 1945 előtt. Ma már nem működik. **177. Vizálló** [MoFnT2: *Vizálló*] Fs, sz. A fensikben lévő teknő esőzésekkor felfogja a vizet, és nem tud elfolyni. **178. Lipó** [K8: *Suhonca* K12: *Lipó*, *Suhonca*] Do, háztáji. Régen gy, szó, k. sz. **179. Szil-mogye** [K8: *Szilmege*; sz K12: *Szilmege* P: *Szilmege*; sz] Fs, sz. **180. Gárdon**, -ba [K8: *Gárdomb*; sz K12: *Gárdomb* P: *Gárdon*; sz MoFnT2: *Gárdony*] Fs, Do, sz. **181. Homokbánya** Vö, B. Finom szilikát homok található itt, de a rossz útviszonyok miatt nem működik. **182. Kis-erdő** Vö, l, sz. **183. Malom-tető** [K8: *Malom-tető*; sz] Fs, Ds, sz. **184. Malomtetői út** Út. Várkonyból Nagypallba vezető földút volt, ma már nem létezik, felszántották. **185. Mész-föd** [K2: *Mész völgy eleje* K8: *Mész föld* K12: *Mészföld*, *Mészföld* P: *Mészföld*; sz Mt: *Mész-föld*] D, sz, régen szó. **186. Pali országút**: *Mohácsi országút* Út. **187. Pali-mező** [K2: *Nagy pali sűrű*; cserjés K8: *Palimező* P: *Palli mező*; sz] D, sz. **188. Vasút**. Bálaszék felé vezet. **189. Vadalma-vögy** [K2: *Nagy Pali* MoFnT2: *Vadalma-völgy* Mt: *Vadalma-völgy*] Ds, sz. A várkonyi határ legdélibb része, mely beékelődik Nagypall határába.

Az adatközlök nem ismerték: 48. K2: Tűz Köves Gödre P: Tűzköves — 49. K2: Kecse völgy — 50. K2: Határ Gödör — 51. K2: Margo Terreni Episcopalis Possessionis Nádasd — 51. K2: Óreg Kecskéhát K8: Óreg Kecskéhát P: Óreg kecske hát — 56. K2: Csorda deiető, Izzasztó part — 59. K2: Tompa Völgy — 62. K2: Kis meredek ut Gödör P: Meredek ut — 63. MoFnT2: Zorgető-oldal — 70. K8: Felső gyöp — 71. K2: Limites Regio Cameralis Oppidi Pécsvárad — 76. K2: Boez utya — 77. K2: Diszno Gödör — 85. P: Ereszhidja dörömb — 87. K2: Kis Gyep K8: Kis gyöp P: Kisgyep — 99. K2: Prata K8: Téri Mező — 101. K2: Tilitaj part. Tiliták dörömb — 106. K2: Káposztas Gödör — 108. K2: Tilitaj gödre — 117. Partos föld agri deserti K2: Cserespart

P: Cselerét — 130. K12: Felső rét — 162. K8: Körösfői földek — 178. K8: Suhoncza K12: Suhoncza — 180. K8, K12: Gárdomb — 185. K2: Mészvölgy eleje.

Nem tudtuk lokalizálni: Ilyen nevek gyűjtésünkben nem fordultak elő.

Az írásbeli nevek forrásai: K2 = 1785: D9 No. 167, Zengővárkony — K8 = 1855: BiÚ 954. 1876: BiÚ 955 — K12 = 1855: Kat. színes hirtokvázrajz (erősen hiányos) — P: 1865 — Hnt: 1973 — Bt: 1977 — MoFnT2: 1972. — Mt = 1979: Mecsek Turistaterképe.

Gyűjtötte: Császár János nyug. tanító. — Adatközlök: Bárdos Sándor 54, Beczö János 80. Bogvos Daniel 55, özv. Domján Jánosné 81, özv. Kócsidi Józsefné 92, Kovacs Józsefné 66, özv. Szep Jánosné 71 é.